

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

КН - Шетнадесета процедура за
неприсъствено приемане на решение - V.2021 г.

**КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР НА ОПЕРАЦИИ
ПО ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ“ 2014-2020**

I ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ		
1.	Наименование на процедурата	„Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство“
2.	Приоритетна/и ос/и № и наименование	Приоритетна ос 2 <i>„Ефективно и професионално управление в партньорство с гражданското общество и бизнеса“</i>
3.	Инвестиционен приоритет № и наименование	119 - Инвестиции в институционален капацитет и в ефикасността на публичните администрации и публичните услуги на национално, регионално и местно равнище с цел осъществяването на реформи и постигането на по-добро регулиране и добро управление
4.	Специфична/и цел/и № и наименование	ПО2, СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 3: Увеличаване на гражданското участие в процеса на формиране и контрол на изпълнението на политики
5.	Демаркация и допълняемост	Процедурата допълва процедура BG05SFOP001-2.009 „Повишаване на гражданското участие в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на политики и законодателство“, както и процедура BG05SFOP001-3.003 „Граждански контрол върху реформата в съдебната система“. Процедурата допълва процедури „Стратегически проекти в изпълнение на Стратегията за развитие на държавната администрация 2014-2020 г., ПОС, ПИК и НАТУРА 2000“ и „Подобряване на системата за обратна връзка от потребителите на административни услуги и повишаване качеството на административното обслужване“ на ОПДУ. Процедурата се изпълнява в демаркация с интервенциите за НПО на Европейското икономическо пространство (ЕИП)/Норвежкия финансов механизъм, Българо-швейцарската програма за сътрудничество, ОП РЧР, ОП НОИР, както и на Фондация „Америка за България“.
6.	Срок за изпълнение на проектите	Максималният срок за изпълнение на проектите по процедурата е 18 месеца, считано от датата на сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездната финансова помощ
7.	Териториален обхват	Република България

8.	Вид на процедурата	Процедура чрез подбор съгласно чл. 25, ал. 1, т. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове
9.	Бюджет до (в лева)	11 145 970 лв.
10.	Целеви групи	• Структури на държавната администрация, органи на държавна власт, общини, както и техните служители; • Неправителствени организации, както и техните служители; • Социално-икономически партньори, както и техните служители; • Бизнес; • Общественост.
11.	Друго (добавя се при необходимост)	Всеки кандидат може да подаде само едно проектно предложение по процедурата. В случай че кандидат е подал повече от едно проектно предложение, то до оценка ще бъде допуснато само първото по време на подаване предложение. По настоящата процедура партньорството е допустимо, а не задължително. Кандидат по процедурата може да участва като партньор в повече от едно проектно предложение по процедурата. Всеки от допустимите партньори може да участва като такъв в повече от едно проектно предложение по процедурата.
II СПЕЦИФИЧНИ КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР		
1.	Цели на операцията	• Партньорско управление с гражданите и бизнеса; • Открито и отговорно управление.
2.	Допустими кандидати	Допустими кандидати по тази процедура са следните юридически лица: • Юридически лица с нестопанска цел, учредени на основание Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ), определени за извършване на дейност в обществена полза, вписани в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел по чл. 17 от ЗЮЛНЦ не по-късно от 6 месеца преди датата на подаване на проектното предложение по процедурата (НПО); • Национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите, признати от Министерския съвет по реда на чл. 36, ал. 1 от Кодекса на труда и Наредбата за определяне на реда за установяване наличието на критериите за

		представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите, както и техните подразделения съгласно чл. 36, ал. 8 от Кодекса на труда (СИП).
3.	Допустими партньори	Допустими партньори по процедурата са следните юридически лица: - Юридически лица с нестопанска цел, учредени на основание Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ), определени за извършване на дейност в обществена полза, вписани в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел по чл. 17 от ЗЮЛНЦ не по-късно от 6 месеца преди датата на подаване на проектното предложение по процедурата (НПО); - Национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите, признати от Министерския съвет по реда на чл. 36, ал. 1 от Кодекса на труда и Наредбата за определяне на реда за установяване наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите, както и техните подразделения съгласно чл. 36, ал. 8 от Кодекса на труда (СИП); - Структури на държавната администрация/ органи на държавна власт и общини.
4.	Изисквания към кандидатите и партньорите (ако е приложимо)	Кандидатът/Партньорът следва да разполага с административен, финансов и оперативен капацитет за изпълнение на проекта. За кандидата/партньора следва да не са налице обстоятелства по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ, чл.7 от ПМС 162/2016¹.
5.	Примерни допустими дейности	- Дейности за граждански мониторинг на политики и/или законодателство чрез проучвания, анализи и оценяване на въздействието/ефекта и отправяне на предложения за преформулиране на политики и подобряване на законодателството, включително и за подобряване на средата за гражданско участие в управлението; - Дейности за мониторинг на съдебните дела срещу администрацията; - Дейности за осъществяване на застъпнически действия и кампании в защита на обществено значими каузи; - Дейности за изпълнение на публични политики чрез съвместни действия (партньорства) между

¹ Постановление № 162 от 5 юли 2016 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014 - 2020 г.

		държавни администрации/органи на държавна власт/общини и НПО/СИП; Информационни дейности с цел повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство.
6.	Категории допустими разходи²	- Преки разходи за възнаграждения на персонала на Кандидата и/или Партньора/ите; - Преки разходи за командировки на служителите на Кандидата/Партньора/ите - Преки разходи за провеждане и участие в мероприятия; - Преки разходи за услуги; - Преки разходи за закупуване и/или разработване на софтуер; - Непреки разходи – разходи за организация и управление и разходи за информация и комуникация. Непреките разходи³ са в размер на 8 % от допустимите преки разходи по проекта. В изпълнение на член 67, пар. 1 букви „б“ и „г“ от Регламент (ЕС) № 1303/ 2013, по тази процедура безвъзмездната финансова помощ за разходите за възнаграждения на персонал се предоставя под формата на стандартна таблица на разходите за единица продукт (часова ставка за труд на персонал), а за непреките разходи за организация и управление и за информация и комуникация – под формата на единна ставка.
7.	Минимален размер на помощта (в лева) по отделните проекти/бюджетни линии	Не е приложимо.
8.	Максимален размер на помощта (в лева) по отделните проекти/бюджетни линии	60 000 лв.
9.	Съфинансиране от страна на бенефициента (ако е приложимо)	Не е приложимо.
10.	Друго (добавя се при необходимост)	Не са допустими проекти, които са били физически приключени или изцяло осъществени преди кандидатът да подаде формуляра за кандидатстване.

² Допустимите разходи ще бъдат детайлно разписани в Насоките за кандидатстване

³ Непреките разходи са разходи за организация и управление и за информация и комуникация. Те се залагат като единна ставка, изчислена в съответствие с *Методологията за определяне на размерите на единна ставка за финансиране на дейности за организация и управление и информация и комуникация на проекти/финансови планове по Оперативна програма „Добро управление“*, разработена в съответствие с Националната методология за определяне на размерите на единна ставка за финансиране на дейности за организация и управление на проекти, съфинансирани от ЕСИФ;

		Проектните предложения следва да са в съответствие с хоризонталните политики, залегнали в чл.7 и чл.8 на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвет. Дейности за изпълнение на публични политики чрез съвместни действия (партньорства) между държавни администрации/органи на държавна власт/общини и НПО/СИП са допустими единствено когато се изпълняват съвместно с партньор държавна администрация/ орган на държавна власт/ община. Не е допустимо проектното предложение да включва само <i>Информационни дейности с цел повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство</i>. Такива дейности са допустими единствено когато са непосредствено произтичащи или пряко свързани с резултати от изпълнението на други допустими дейности. Разходите за тях следва да са в размер до 10% от общо допустимите преки разходи по проекта. Разходите за закупуване и/или разработване на софтуер следва да са в размер до 10% от общо допустимите преки разходи по проекта.
III ИНДИКАТОРИ ПО ОПДУ, ОТНОСИМИ КЪМ ПРОЦЕДУРАТА ⁴		
1	За изпълнение	Брой проекти, изцяло или частично изпълнени от социални партньори или неправителствени организации
		Брой проведени информационни кампании
		Подкрепени анализи, проучвания, изследвания, методики, одити и оценки за администрацията
2	За резултат	Отправени препоръки от НПО и мрежи от НПО към процеса на формиране, осъществяване и мониторинг на политики
IV ОБОСНОВКА НА НЕОБХОДИМОСТТА ОТ ПРОЦЕДУРАТА		
В условията на конституционната демокрация, която по правило е представителна демокрация, участието на гражданите при определяне на обществените нужди и начините на тяхното задоволяване по принцип се осъществява чрез свободно и демократично избрани политически представители. В същото време обаче като проявление на един от основополагащите принципи на правовата държава (прогласен и в чл.1, ал. 2 от Конституцията на Република България) хората (народът) в качеството си на първоизточник на държавната власт следва да имат гарантирани възможности за пряко участие в държавното управление, т.е. да определят пряко политическите решения от съществено значение за развитие на държавата и обществото. Наред с това този принцип изисква гражданите да имат възможността и да участват в работата на държавните органи и институции и да влияят при вземането на решения, изработването и изпълнението на политики, стратегически документи, закони и други нормативни актове, за да се постигне максимална съгласуваност и консенсус между тях и държавата по различни теми от обществения дневен ред – гражданско участие в процесите на вземане на решения.		

⁴ Кандидатът може да включи в проектното си предложение и други индикатори по ОПДУ, в случай че са приложими към конкретното проектно предложение.

Чрез гражданското участие в процесите на вземане на решения се дава възможност за периодичен граждански мониторинг върху действията, решенията и политиките, провеждани от държавата. Създава се и възможност идеите на гражданите да могат пряко да се реализират. Така мнението на обществото може да бъде своеобразен коректив на политическите приоритети и цели и по този начин да бъде инструмент за обществен контрол върху държавната политика. Ползите от гражданското участие, които следва да се възприемат и като основополагащи за управлението в България са:

- легитимност на мотивите за вземане на дадено властническо решение;
- достоверност на нуждите и потребностите, които се отчитат и се определят като значими от политическите избраници;
- устойчивост на решенията и политиките в дългосрочен план с оглед задоволяване на идентифицираните потребности и постигане на трайни резултати.

Гражданското участие е неизменна част от определянето на приоритетите за развитие на страната в различни обществени сфери, както за вземането на решения и провеждането на политики, имащи за цел да отговорят на важни обществени потребности, така и за доброто функциониране на държавната администрация. Гражданското участие е в основата при прилагането на принципите на прозрачност, откритост и ефективност на държавното управление.

Състоянието и механизмите на гражданско участие в България са обект на анализ и в Стратегията за развитие на държавната администрация 2014-2020 г. (СРДА) Отчетено е, че механизмите за взаимодействие с гражданските организации не са достатъчно добре развити и не създават условия за активно гражданско участие. Идентифицираните проблеми в сферата на обществените консултации и активното публикуване на информация от страна на държавните институции показват, че държавата следва да развива и използва паралелно различни форми и инструменти за включване на граждани и техни организации при формиране на политики и вземане на решения. Някои от формите на гражданско участие са широко използвани (например обществените съвети). Други сякаш остават встрани от общественото внимание (например: конституционната жалба, пряката законодателна инициатива). Консултативните форми за участие на граждани и неправителствени организации (НПО) в процесите на вземане на решения са обществените консултации, подаването на предложения, петиции и сигнали от граждани и НПО до държавни институции, участието в заседания на парламентарни комисии и други.

Съгласно Кодекса на труда СИП могат да бъдат организации на работодателите или на служителите и работниците, когато отговарят на критериите за представителност, съгласно Наредбата за определяне на реда за установяване наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите. Представителните организации участват в социалния диалог, на основата на който държавата регулира трудовите и непосредствено свързаните с тях отношения, осигурителните отношения и въпросите на жизненото равнище. Националният съвет за тристранно сътрудничество обсъжда и дава мнения по законопроекти, проекти на подзаконови нормативни актове и решения на Министерския съвет.

СИП имат право да участват в подготовката на вътрешни актове на предприятието, в обсъждането на трудови и осигурителни въпроси, да представляват работниците и служителите в съда. Организациите на работниците или на служителите представляват и защитават интересите на работниците и служителите пред държавните органи и пред работодателите по въпросите на трудовите и осигурителните отношения и на жизненото равнище чрез колективно преговаряне, участие в тристранното сътрудничество, организиране на стачки и други действия съгласно закона. Организациите на работодателите представляват и защитават интересите чрез колективно преговаряне, участие в тристранното сътрудничество и чрез други действия.

Процедура BG05SFOP001-2.009 с наименование: „Повишаване на гражданското участие в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на политики и законодателство“, проведена в края на 2018 г., е първата процедура, отворена за кандидатстване в изпълнение на Специфична

цел 3 „Увеличаване на гражданското участие в процеса на формиране и контрол на изпълнението на политики“ (СЦ 3) на Приоритетна ос 2 „Ефективно и професионално управление в партньорство с гражданското общество и бизнеса“ (ПО 2) на ОПДУ. В периода декември 2018 г. – февруари 2021 г. са изпълнени 115 проекта на НПО/СИП, финансирани по тази процедура. Проектните дейности бяха насочени към различни области на политика (образование, здравеопазване, екология, култура и др.) съобразно сферата на дейност и специализация на съответната организация-бенефициент, съответно партньор, с цел подобряване на гражданското участие в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на политики и законодателство. Част от проектите изследваха формулирането и изпълнението на определена политика на ниво община или област. Близо 40% от проектите са изпълнени в партньорство, като партньорите са предимно структури на държавната администрация (общини, областни администрации, централни администрации, специализирани териториални администрации). При изпълнението на проектите са проведени над 185 информационни кампании; разработени са над 382 анализа, проучвания, изследвания, методики и оценки за администрацията, като са отправени над 1000 препоръки от НПО по отношение на формирането, осъществяването и мониторинга на политики.

В СЦ3 на ПО2 на ОПДУ е описано, че дейностите на НПО и СИП за периодичен и продължителен граждански мониторинг и контрол върху действията на администрацията и качеството на административното обслужване, нормативните актове и стратегическите документи, ще бъдат подкрепяни с процедури чрез подбор на проектни предложения на НПО и СИП на обща стойност 10 млн. евро. Бюджетът на процедурата е формиран, като е отчетен както финансовият ресурс, разписан в СЦ3 на ПО2 на ОПДУ, така и спестяванията от 1 145 970 лв. по процедура BG05SFOP001-2.009. Процедурата се очаква да има принос от поне 180 бр. по индикатори СО-20 „Брой проекти, изцяло или частично изпълнени от социални партньори или неправителствени организации“ и R2-4 „Отправени препоръки от НПО и мрежи от НПО към процеса на формиране, осъществяване и мониторинг на политики“.

В резултат на подкрепата, предоставена по тази процедура, се очаква:

- повишаване на взаимодействието между администрацията и гражданите и бизнеса;
- нарастване на активността на НПО и СИП при изпълнението и мониторинга на политики и законодателство;
- отправяне на препоръки за подобряване на административното обслужване, за по-добра регулаторна среда, за подобряване на бизнес средата, за борба с корупцията, за предотвратяване на конфликта на интереси и злоупотреба със служебно положение, за спазване на етичните норми от държавните служители.

Методология
за оценка на проектни предложения по процедура BG05SFOP001-2.021
за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор на
проектни предложения с наименование:
„Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и
мониторинг на политики и законодателство“

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Оценката на проектните предложения по тази процедура се извършва в съответствие с ПМС 162/2016 г.⁵ и тази методология.

II. АДМИНИСТРАТИВНО СЪОТВЕТСТВИЕ И ДОПУСТИМОСТ

Оценката на проектните предложения по Критериите за административно съответствие и допустимост се отбелязват с „ДА“, „НЕ“ или „НП“ (не е приложимо).

В случай, че оценител посочи отговор „НЕ“ представя писмено мотивите си

В случай на установени в процеса на оценката на административното съответствие и допустимостта липсващи документи и/или друга нередовност, оценителната комисия изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата. Отстраняването на нередовностите не може да води до подобряване на качеството на проектното предложение. В случай, че кандидатът не изпрати исканата информация/документи в указания срок, оценителната комисия може да предложи проектното предложение за отхвърляне, поради неизпълнение/несъответствие с един или повече критерии за оценка на проектните предложения в съответствие с разпоредбите на чл. 18, ал. 2 от ПМС 162/2016.

III. ТЕХНИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ОЦЕНКА

„Техническа и финансова оценка“ е оценка по същество на проектните предложения, която включва следните критерии:

1. **Съответствие и обосновка** – описание и обосновка на целите на проекта и съответствие с целите на процедурата, описание на целевите групи и техните потребности и съответствие на проектното предложение с идентифицираните нужди и проблеми, вътрешна съгласуваност на проекта.
2. **Дейности и начин на изпълнение** – описание и обосновка на дейностите, съответствие на дейностите с очакваните резултати, въздействие на местно ниво, наличие на партньорство по проекта.
3. **Финансова оценка** – ефективност и ефикасност на разходите в бюджета и финансовата обосновка.

⁵ Постановление № 162 от 5 юли 2016 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014 - 2020 г.

Всеки критерий включва до пет под-критерия. Оценката на проектното предложение по даден критерий се получава като сума от получения брой точки по съответните под-критерии.

Максималният брой точки, който може да получи едно проектно предложение – 100 точки. За да бъде предложено за финансиране едно проектно предложение, общата крайна оценка на етап техническа и финансова оценка трябва да е равна или по-голяма от 60 точки.

В случай, че две или повече проектни предложения имат еднакви общи крайни оценки, проектите ще бъдат подреждани в низходящ ред по следните критерии и в указаната последователност:

- По-високи целеви стойности на индикаторите за резултат;
- Крайната оценка за критерий „Дейности и начин на изпълнение“;
- Крайната оценка за критерий „Съответствие и обосновка“;
- Крайната оценка за критерий „Бюджет“.

При равен брой точки по всички гореизброени критерии, проектите ще бъдат подреждани в низходящ ред по реда на тяхното постъпване в ИСУН.

Критерий	точки
1. Съответствие и обосновка	34
2. Дейности и начин на изпълнение	38
3. Финансова оценка	28